

MOTORLU KARA TA İT ARAÇLARI
HT YAR MAL SORUMLULUK S GORTASI GENEL ARTLARI

Yürürlük Tarihi: 20 A ustos 1986

Sigorta Teminatının Kapsamı

Madde 1- Sigortacı, i bu poliçede gösterilen aracın kullanılmasından do an ve Karayolları Trafik Kanununa ve Umumi Hükümlere göre aracın i letenine terettüp eden hukuki sorumlulu u ve bu poliçe teminat kapsamında olmak artıyla Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası hadlerinin üzerinde kalan kısmını, poliçede yazılı hadlere kadar temin eder.

bu sigorta, sigorta ettirenin haksız taleplere kar ı müdafaasını da temin eder.

Madde 2- Sigorta Türkiye sınırları içinde geçerlidir.

Ek Sözle meyle Teminat Kapsamına Alınabilecek Hal ve Teminat Dı nda Kalan Haller

Madde 3- Manevi tazminat talepleri, ek sözle me ile teminat kapsamı içine alınabilir. Bu taleplerin, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) dı nda kalması nedeni ile, bu teminat, bahsi geçen zorunlu sigortanın varlı ına ba lı olmaksızın, bu sigorta limitlerinin içinde hüküm ifade eder.

A a ıdaki haller sigorta teminatının dı ndadır:

- a) Sigortalının kendisinin u rayaca ı zararlar,
- b) Aracı sevk ve idare edenin, aracı sevk ve idare ederken u rayaca ı zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- c) İ letenin veya aracı sevkedenin e inin, usul ve fûruunun (kendisi ile evlat edinme ili kisi ile ba lı olanların) ve birlikte ya adı ı karde lerinin u rayaca ı zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- d) Araç sahibi ile i leteni arasındaki ili kide araca gelen zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- e) Poliçede gösterilen aracın ve bu araç ile ta ınan malların (yolcu bagajı ve benzeri e ya teminat dahilindedir) veya çekilen e yelerin bozulması zarar ve ziyaa u raması yüzünden ileri sürülen talepler,
- f) Çalınan veya gaspedilen aracın sebep oldu u ve Karayolları Trafik Kanunu'na göre i letenin sorumlu olmadığı zararlar ile aracın çalındı nı ve/veya gaspedildi ini bilerek binen yolcuların zarara u ramaları nedeniyle ileri sürülen talepler,

g) Sürat yarışlarına iştirak ve yarış güzergahında yapılan antrenmanlar sırasında meydana gelebilecek zarar ve ziyan nedeniyle ileri sürülen talepler,

h) Aracın gözetim, onarım, bakım, alım-satım, araçta de iştiraklik yapılması amacıyla veya benzeri bir amaçla faaliyette bulunan teebbüslere bırakılmasından sonra aracın sebep olduğu zararlara ilişkin her türlü talepler,

i) Patlayıcı ve parlayıcı maddelerin taşınması (yedek akaryakıt hariç) sebebiyle meydana gelen zarar ve zianlardan dolayı ileri sürülen talepler.

Tazminatın Azaltılması veya Kaldırılması Sonucunu Doğuran Haller

Madde 4- Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran hallerde zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigortalıya rücu edebilir.

Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

a) Sigortalının kasdi bir hareketi veya ağır kusuru yüzünden sebebiyet verilen zarar ve zianlara ilişkin talepler,

b) Aracın, Karayolları Trafik Kanununa göre geçerli sürücü belgesi olmayan kişiler tarafından sevk edilmesi veya geçerli trafik belgesi olmadan kullanılması halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,

c) Aracın, alkollü içkilerin etkisi altında olup güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş olan veya uyuşturucu veya keyif verici maddeleri kimseler tarafından sevk ve idare edilmesi halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,

d) Araçların yolcu taşınmaya mahsus olmayan yerlerinde yolcu taşınması veya yetkili makamlarca tespit edilen kapasite dışında fazla yolcu veya yük taşınması sebebiyle doğacak zarar ve zianlara ilişkin talepler.

Bunlardan başkaca, sigorta ettiren zarar vukuunda 10. maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar ve zian miktarında bir artış olursa, sigortacı zarar görene tazminatı ödemekle beraber, bu artış için sigorta ettirene rücu eder.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu:

Madde 5- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılı günlerde, aksi kararla tırlmadıkça Türkiye saati ile öleyin saat 12.00'de başlar ve öleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6- Sigortacı bu sigortayı sigorta ettirenin aracın hakiki durumunu bildirmek üzere teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşme medenî cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise zarar görenlere tazminatı ödemekle beraber, ödediği tazminat miktarı kadar sigorta ettirene rücu eder. Cayma halinde Sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı bulunmaz ise, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtasıyla yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellü tarihini takip eden 5. günün saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esasından hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko:

- 1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,
- 2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,
- 3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı zarar görenlere ödediği tazminatın, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmını dışında kalan miktarı için sigorta ettirene rücu eder.

Sigorta Süresi içinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

A- Kullanılı Tarzı Değişikliği:

Madde 7- Akdin yapılmasından sonra aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan kullanılı tarzı, sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başka taraf tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı, de i ikli i ö rendi i tarihten itibaren, bu de i iklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha a ır artlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1-Sözle meyi fesheder veya,

2-Prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını 8 gün içinde ödemedi i takdirde sözleşme feshedilmi olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellü tarihini takip eden 5. i günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade etti i tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esas ı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı dü er.

Aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan kullanılı tarzının de i ti ini ö renen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı oldu unu gösteren bir harekette bulunursa fesih veya prim farkını talep etme hakkı dü er.

Aracın kullanılı tarzındaki rizikoyu a ırla tırıcı de i iklikleri sigorta ettiren ihbar süresi içersinde kasden bildirmemi se sigortacı, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait ödedi i veya ödemekle yükümlü olaca ı tazminat miktarı kadar sigorta ettirene rücu eder.

ihbar yükümlülü üne riayetsizlik kasıtlı de ilse sigortacı, ödenen tazminatın, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dı ında kalan miktarı için sigorta ettirene rücu eder.

De i ikli in rizikoyu hafifletici mahiyette oldu u ve daha az prim tatbikini gerektirdi i anlaşılr ise, bu de i ikli in yapıldı ı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

B- İletenin De i mesi:

Madde 8- Aracın i leteni de i ti i takdirde, sigortacının pe in muvafakati alınmadıkça, hiçbir ihbara lüzum kalmaksızın sigorta sözleşmesi münfesih olur ve feshin hüküm ifade etti i tarihe kadar geçen sürenin primi gün esasına göre hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Sigorta Ücretinin Ödenmesi ve Sigortacının Sorumluluğunun Ba lanması

Madde 9- Sigorta ücreti prim ve 13. maddede belirtilen vergi, resim ve harçlardan oluşur.

Sigorta ücretinin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit, en geç poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden ödenir.

Sigorta ücretinin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit ödenmemiş ise sigortacının sorumluluğu ba lanmaz, bu artış poliçenin yüzüne yazılır.

Birbirini takip eden iki taksidin ödenmemesi veya rizikonun gerçekleşmesi halinde taksitlerin tümü muaccel olur ve bu artış da poliçenin yüzüne yazılır. Sigortacı muaccel sigorta ücret borcunu vadesinde ödememiş olan sigorta ettirene, noter vasıtasıyla veya iadeli taahhütlü mektupla borcunu bir ay içinde ödemesini, aksi takdirde sözleşmenin fesih edilmiş olacağını bildirir. Bu takdirde müddetin sonunda borç ödenmemiş ise, sözleşme münfesihtir ve sigorta ettiren, yapılan masraflarla fesih tarihine kadar geçen müddete ait kısa müddet esasına göre hesaplanan ücreti sigortacıya ödemekle yükümlü olur.

Sigorta ücretinin kambyo senetlerine ba lanması borcun mahiyetini değiştirmez. Ticaret Kanunu ile tanınmış hak ve imtiyazlara da hâlel getirmez.

Zarar Vukuunda Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Madde 10- Sigorta ettiren, zarar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- a) bu sözleşmeye göre, sigorta ettirenin sorumluluğunu gerektirecek her olayı örneğin andan ba layarak beş gün içinde sigortacıya bildirmek,
- b) Sigortalı de ilmi çesine gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilecek talimata uymak,
- c) Sigortacının talebi üzerine, olayın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vuku geldiğini ve neticelerini tespiti için sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek -ezcümle, olayın hangi gün ve saatte ve nerede vaki olduğunu ve hadise anında aracı kullananın isim ve adresi- ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı sigorta ettiren tarafından sağlanması mümkün bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek,
- d) Zararın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vuku geldiğini tespit ve sorumluluğun tayini için yapılacak tahkikatta ve delillerin toplanmasında sigortacıya elinden gelen yardımda bulunmak,
- e) Zarardan dolayı, sigorta ettiren dava yolu ile veya sair suretle bir tazminat talebi karışında kalır veya aleyhine cezai takibata geçilirse, keyfiyetten sigortacıyı derhal haberdar etmek ve zarar ziyan talebine ve cezai takibata müteallik olarak

almı oldu u ihbarname, davetiye gibi bilcümle tebli nameleri derhal sigortacıya tevdi etmek.

f) Dava açılması halinde sigorta poliçesinde kayıtlı limitlere kadar davanın takip ve idaresi için sigortacının gösterece i avukata lazım gelen vekaletnameyi vermek,

g) Tazminat yükümlülü ü ve miktarı ile rücu haklarının tespiti için sigortacının yetkili kıldı ı temsilcilerinin zarar ve ziyanlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları ara tırma ve incelemelere müsaade etmek,

h) Sigorta konusu ile ilgili ba kaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Zarar ve Ziyanın Tespiti

Madde 11- (De i iklik: 24.07.2003/46001-Hazine Müst.Genelgesi)

Sigortacı, sigorta ettirenin muvafakatini almak artıyla zarar ve ziyan talebinde bulunan üçüncü ahısla do rudan do ruya temasa geçerek anla ma hakkını haizdir.

Sigortacının yazılı muvafakati olmadıkça, sigorta ettiren sorumlulu unu, zarar ve ziyan talebini kısmen veya tamamen kabule mezun olmadı ı gibi, zarar görenlere herhangi bir tazminat tediyesinde de bulunamaz.

Karayolları Trafik Kanunu Mali Sorumluluk Sigortası limitlerini a an dava masrafları sigortacıya aittir. u kadar ki hükmolunan tazminat sigorta bedelini geçerse sigortacı bu masrafları sigorta bedelinin tazminata oranı dahilinde öder.

Hasar halinde, hasar gören parça, onarımı mümkün de ilse veya e de eri parça ile de i tirilme imkanı yok ise yenisi ile de i tirilir. Bu durumda ta itta bir kıymet artı ı meydana gelse dahi bu fark tazminat miktarından indirilmez. ¹

Sigortalı veya aracı kullanan kimseler aleyhine ceza takibatına geçilmesi halinde sanı ın muvafakati ile sigortacı da savunmaya i tirak edebilir. Bu takdirde sigortacı yalnız seçti i avukatın masraflarını öder.

Cezai takibattan do an di er bilumum masraflarla muhtemel para cezaları sigorta teminatı dı nda kalır.

Zarar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 12- Sigortacı ödedi i tazminat miktarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer. Sigorta ettiren sigortacının ikame edebilece i davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur.

Tazminat talebine sebebiyet verecek olan her olaydan sonra taraflar, sigorta akdini feshetme hakkını haizdir. Sigortacı, fesih hakkını ancak tazminatı ödemedikten kullanabilir.

Sigortacı, fesih hakkını kullandı ı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildi i tarihten itibaren 15 gün sonra ö leyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade etti i tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esas ı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandı ı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildi i tarihi takip eden gün ö leyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve i lememe sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Ç e itli Hükümler

Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 13- Sigorta sözleşme mesine, bedeline veya primine ili kin olarak Kanunlara göre sigorta ettirene yüklenmi veya yüklenecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebli ve hbarlar

Madde 14- Sigorta ettirenin ihbar ve tebli leri sigorta irketinin merkezine veya sigorta sözleşme mesine aracılık yapan acenteye, noter aracılı ıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta irketinin ihbar ve tebli leri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine, bu adresin de i mi olması halinde sigorta irketinin merkezine veya sigorta sözleşme mesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı suretle yapılır.

Taraflara imza kar ılı ı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebli ler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 15- Sigortacı, sigorta ettirene ait ö renece i ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından do acak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 16- Sigortacı ile sigortalı arasındaki ihtilaflarda yetkili mahkeme sigortalının ikametgahının veya sigortacının merkezine veya poliçeyi imza eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuk sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşme mesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde aç ılabilece i gibi, kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de aç ılabılır.

Zamana ımı

Madde 17- Motorlu araç kazalarından do an zararların tazminine ili kin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü ö rendi i tarihten ba layarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden ba layarak on yıl içinde zamana ımına u rar.

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden do ar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamana ımı süresi öngörmü bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Zamana ımı, tazminat yükümlüsüne kar ı kesilirse, sigortacıya kar ı da kesilmi olur. Sigortacı bakımından kesilen zamana ımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmi sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine kar ı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi ö rendikleri günden ba layarak iki yılda zamana ımına u rar.

Di er hususlarda, genel hükümler uygulanır.

Özel artlar

Madde 18- Bu Genel artlara ve varsa bunlara ili kin klozlara aykırı dü meyen özel artlar konulabilir.